

Huvudman

Linköpings kommun

utbildningsforvaltningen@utb.linkoping.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Elsa Brändströms skola i Linköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast den **tisdag den 4 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande fördelning av undervisningstid inom skolans val. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Linköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Linköpings kommun ska vidta följande åtgärd

Skolans val

1. Upphör med att inom skolans val, omfördela undervisningstid i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska och språkval. Huvudmannen ska besluta om en ny lokal timplan som överensstämmer med bestämmelserna i skollagen och skolförordningen. Den lokala timplanen ska ges in i samband med huvudmannens redovisning. Huvudmannen ska också inkomma med nya scheman avseende läsåret 2024/25 för respektive klass och årskurs, där det framgår att skolans val inte används till att omfördela undervisningstid i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval eller matematik. (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 3–4 §§ skolförordningen, bilaga 1 skolförordningen samt 26 kap. 7-8 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:7773) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Elsa Brändströms skola i Linköpings kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 21 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. elevscheman och timplan. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av timplanen för läsåret 2024/25 framgår att huvudmannen beslutat om totalt 2 670 timmar undervisningstid för högstadiet. Av de 2 670 timmarna avser 142 timmar skolans val.

Av intervju med rektorn framgår att skolan erbjuder ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i inom skolans val (nybörjarspråk). De språk som erbjuds är tyska och franska.

Av Skolinspektionens granskning av timplanen framgår bland annat att det i de samhälls- och naturorienterande ämnena och i ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd samt i idrott och hälsa har tiden inte minskats mer än 20 procent till förmån för skolans val.

Vidare framgår av timplanen att ämnena svenska och svenska som andra språk minskats med fem timmar till 285 timmar. Ämnet engelska har

minskats med 13 timmar till 187 timmar och språkval har minskats med fem timmar till 187 timmar.

Skolinspektionen har tagit del av scheman för årskurs 7–9 för läsåret 2024/25. Av betydelse för beslutet framgår i huvudsak följande.

Den sammanräknade tiden för svenska uppgår till 288 timmar, engelska uppgår till 189 timmar och språkval till 270 timmar.

Rektorn har uppgett att hen beslutade att de timmar som utgör skolans val ska användas till undervisning i tyska eller franska (nybörjarspråk).

Rektorn har även uppgett att omfördelningen av undervisningstid från ämnena svenska eller svenska som andra språk och engelska beror på att det också är språkämnena.

Av ingivna scheman framgår att den sammanräknade undervisningstiden för ämnet språkval i högstadiet uppgår till 144 timmar.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen)

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen [SFS 2011:185])

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer Linköpings kommuns verksamhet vid Elsa Brändströms skola inte uppfyller författningarnas krav avseende att

undervisningstid har minskats i ämnen som inte får minskas. Av utredningen framgår att undervisningstiden har minskats i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska samt språkval.

Skolinspektionen bedömer dock att Linköpings kommuns verksamhet vid Elsa Brändströms skola uppfyller författningarnas krav avseende att erbjuda ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i inom skolans val (nybörjarspråk). Av utredningen framgår att det i timplanen anges de timmar som användas för skolans val. Vidare framgår att huvudmannen fattar beslut om timplan efter rektorns förslag om fördelning av undervisningstid mellan årskurserna och ämnena. Ämnena idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap, bild, slöjd samt de samhällsorienterade- och naturorienterande ämnena har minskats med högst 20 procent.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Linköpings kommuns verksamhet vid Elsa Brändströms skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller fördelning av undervisningstid inom skolans val. Det finns därför skäl att förelägga Linköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Josefina Engdahl

Föredragande
Signerat av: Josefina Engdahl